

Vestby kommune
Rådhuset
1540 Vestby

Vestby 14.08.2018

Vedr.: Høringssvar Kommuneplan 2019 – 2030

Vi er godt fornøyd med at utkast til *Kommuneplan 2019-2030* er mer offensiv enn tidligere og at føringene i *Areal og transportplan for Oslo og Akershus* blir fulgt. Allikevel er det rom for ytterligere forbedringer. Her kommer våre forslag:

2.2 Regionalt samarbeid

Regionale arealbestemmelser må følges opp i kommunale planer for å se sammenhengene mellom arealer over kommunegrensene og dermed forhindre konflikter. Vestby kommune bør derfor samarbeide med nabokommunene om helhetlige strategier for arealbruk. Kan Vestby med sin gode infrastruktur invitere nabokommunene til et best mulig samarbeid om næringsarealer, slik at en unngår uheldig lokalisering av næring hos dem?

Akershus fylkeskommune vedtok i desember 2016 «[Aktivitetsløftet - regional plan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv i Akershus for 2016-2030](#)». Planen beskriver den nye, langsiktige og samlet satsing på fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv i Akershus, for å løse felles regionale behov. Hvert år arrangeres også «Aktivitetsløft-seminaret», en årlig møteplass mellom fylkeskommunen, kommuner og organisasjoner i fylket som gir en unik mulighet for samarbeid for alle som bidrar til å utvikle fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv i Akershus. Vestby kommune oppfordres til å delta på dette. Tiltak som inngår i handlingsprogrammet kan motta økonomisk støtte til oppfølging av den regionale planen «Aktivitetsløftet».

2.3.2 Boligbygging

Kommunen må rettlede alle utbyggere og boligbyggere om fordelene ved å bygge plusshus (produserer mer energi enn som går med til å produsere materialer, bygge, drifte og rive huset) og støtteordningene som følger med. Med økende strømpriser vil slike investeringer fort bli lønnsomme.

2.3.5 Folkehelse/levekår

Alle boligområder bør ha lett tilgang til marka ved at det legges til rette for det allerede i planleggingsfasen. Det koster lite å legge inn merkede og skilte turveier/turstier fra gangvei og P-plasser til friluftsområdene. Samtidig er enkel tilgang til marka et godt salgsargument for utbygger. Nasjonale retningslinjer for kommunale grønnstrukturplaner fastslår at det bør være mindre enn 500 meter fra bolig til nærmeste grøntområde eller turveinett (Handlingsplan for friluftsliv, 2018). Det er også viktig å sikre og ta vare på alle barnetråkk.

2.4.2 Vedlikeholdsvekst i eksisterende tettsteder

Det er flott at bare 20% av boligene oppføres utenfor Vestby sentrum. Samtidig er det uheldig at det fortsatt tillates nedbygging av dyrka mark. Her forventes det at man er restriktiv.

Vi er veldig fornøyd med tilbakeføringen av Brevikmyra til LNF område. Dette åpner for regulering av hele Grevlingen til friområde. Dette bør også gjøres på tilsvarende, sentrumsnære LNF områder i kommunen.

3.1 Sentrumsutvikling.

Man må unngå å spre sentrum utover, særlig med tanke på jordvern. Videre utbygging av Deli jordet må tas ut av planen. Krom jordet må bli vernet for utbygging.

3.2 Næringsutvikling.

Vestby næringspark øst. Viser særlig til konsekvensutredningen som påpeker store negative konsekvenser for natur, friluftsliv, landskapsopplevelse og jordvern om det åpnes for utvidelse mot øst. Søndre To gård som er foreslått nedbygd er en av Vestbys eldste gårder hvor jordbruk antakeligvis er drevet i minst 2000 år. Området har som konsekvensutredningen påpeker betydelige naturkvaliteter med flere dammer hvor det er registrert amfibier, blant annet stor salamander. I planområdet ligger også en dam som ble opparbeidet for få år siden som en erstatning for en dam som gikk tapt med nedbygging av Todammen gård.

Området har flere gamle eiketrær med store dimensjoner, nevnes kan ett som står nær tunet på Søndre To, ett tre som kan være over 1000 år gammelt og kan være Vestbys eldste? Utbygging østover vil også få store negative konsekvenser for landskapsopplevelse fra det viktige kulturlandskapet i Garder med dalsøkket rundt Svinskaug, Rustad, Roksti og Rokker, i området er det flere turstier som vil få forringet deres kvaliteter om næringsområdet blir trukket lenger øst en i dag. Ett kulturlandskap rundt Kjærstad og Grønlundbekken som har ett av Vestbys fineste landskapsbilder.

Vi er enig med konklusjonene i konsekvensutredningen som særlig påpeker det ovenfor nevnte og som konkluderer med at det ikke bør bygges videre østover og at en eventuell utbygging bør konsentreres mer, eller en utbygging betydelig mindre omfang med store avbøtende tiltak for natur, friluftsliv, landskap og jordbruk.

Videre utvikling av Deli jordet bør ikke tillates, dette er ikke i tråd med nasjonale føringer om jordvern og det er knyttet stor usikkerhet til avbøtende tiltak som jordflytting. Konsekvensutredningen viser til flere negative punkter om området skulle bli nedbygget både jordvern, landskap, natur og trafikk.

3.3.1.1 Kulturmiljøer, kulturlandskap og kulturminner

Vestby kommune er rikt på viktige kulturlandskap, kulturmiljøer og kulturminner. Kulturlandskapet på Grimsrud, Liabråten og Sletta på begge sider av Sonsveien har viktige opplevelseskvaliteter. Dette er innfallsporten til Son og må bevares.

Kulturlandskapet i Garder må avskjermes fra Vestby næringspark øst slik at opplevelsen av landskapet rundt Svinskaug, Roksti, Rustad og Rokker beholdes. Nedbygging av Deli vil ødelegge opplevelsen av kulturlandskapet rundt Sundby, Deli og bør bevares.

3.3.1.2 Jordvern

Vi ønsker en sterkere knytning mot 0-visjonen for omdisponering av dyrka og dyrkbar mark.

Regjeringens målsetting er en maksimal nedbyggingstakt av dyrket mark på 4000 dekar pr år, dette utgjør 9,4 dekar pr kommune. Forslag til kommuneplan er ikke forenlig med regjeringens målsetting.

3.3.2 Marka, naturmangfold og friluftsliv

Marka og friluftsliv

Nærturområder er viktige lavterskeltilbud som kan brukes av alle, uansett alder og ferdigheter. Alle boligområder bør ha lett tilgang til marka ved at det legges til rette for det allerede i planleggingsfasen. Det koster lite å legge inn merkede og skilte turveier/turstier fra gangvei og P-plasser til friluftsområdene. Samtidig er enkel tilgang til marka et godt salgsargument for utbygger. Igjen vil vi påpeke de nasjonale retningslinjene om 500 m til nærmeste turvei.

Det meste av turstier og skiløyper er nå merket og skiltet. I løpet av 2018 kommer det meste av det som mangler på plass. Men i «urbane» områder mangler det mye. Arbeidet her må gjøres i samarbeid med kommunen:

- I samarbeid med friluftsansjonene bør kommunen lages en skiltplan for «urbane» strøk. Alle turstier skiltes og merkes fra P-plasser, holdeplasser, friområder og steder hvor folk møtes og ut til marka.
- Så snart stier, skiløyper er ferdig merket og skiltet, bør det også settes opp infotavler med kart på P-plasser, holdeplasser, friområder og steder hvor folk møtes. Disse kan kombineres med tekst og bilder fra området, slik at de tjener flere funksjoner.

Vestby sin kystlinje må sikres mot oppdeling, utbygging og inngrep i strandsonen. Kommunen bør ha som mål å stanse videre utbygging og privatisering av strandsonen og langs sjø og vassdrag med spesielt fokus på byggeforbudet i 100-metersbeltet. Stortinget har nylig vedtatt at det skal utarbeides en forvaltningsplan for Oslofjorden. Dette skal bli en helhetlig plan for Oslofjorden – med mål om at fjorden skal oppnå god miljøtilstand, restaurere viktige naturverdier, fremme et aktivt friluftsliv og ivareta det biologiske mangfoldet i fjorden. Her bør Vestby kommune delta.

Vestby kommune bør også aktivt jobbe mot marin forsøpling.

I kommuneplanens bestemmelser § 11 Byggeforbud i strandsonen og langs vassdrag er sonen med kantvegetasjon satt til 8 meter. FNF ønsker at denne skal økes. Andre kommuner opererer med 10-30m kantsone for å ivareta biologisk mangfold og for å være buffer for økt vannstand. Eksempelvis har Bærum kommune 10-30 m i sin kommuneplan og Oslo kommune har 12m for sideløp og 20m for hovedløp.

Det er viktig at friluftslivets infrastruktur blir med som en del av kartgrunlaget som utbyggere og andre forholder seg til. Det gir en vinn-vinn situasjon hvor eksisterende turstier og skiløyper blir tatt hensyn til tidlig i planprosessen. Bruken av kart har endret seg de siste årene med hyppigere bruk av digitale medier. Det forventes av brukerne at de kan finne adekvat informasjon digitalt.

Vestby kommune bør ha en aktivitetsstasjon/utstyrsbase for utlån av friluftsutstyr for å motvirke sosial ulikhet, rekruttering til friluftsliv/fysisk aktivitet. Gjerne i samarbeid med frivillige organisasjoner. Eksempelvis BUA-ordningen.

Tilskuddet til friluftslivet er veldig viktig for å realisere ulike prosjekter til beste for allmenheten og bør videreføres.

Naturmangfold

Temaet «naturmangfold» er mangelfullt beskrevet i kommuneplanen. Vi anbefaler et eget underkapittel for temaet. Naturmangfold omfatter både arter og naturtyper og ivaretas av naturmangfoldloven med sine forskrifter.

Generelle prinsipper for naturmangfold

For å ivareta naturkvaliteter og biologisk mangfold er det avgjørende at det sikres noen urørte større grøntområder. Dette skyldes blant annet at en del arter (spesielt arealkrevende arter) kun kan overleve på lang sikt hvis arealene er store nok. Bare da vil man kunne opprettholde en kjerne av intakt natur upåvirket av kanteffekter mot bebyggelse/samferdsel, uten nevneverdig påvirkning av fremmede arter (spredning fra hager, anleggsvirksomhet o.l.) og uten omfattende slitasje.

For å unngå tap av biologisk mangfold er det i tillegg nødvendig å sikre ivaretakelse av et nett av mindre naturområder (grønne lunger, kantsoner o.l.) med forbindelseslinjer slik at mange arter har mulighet for spredning i landskapet.

Arealendringer og fremmede arter er de største truslene for naturmangfold. I tillegg trues mangfoldet av forurensning, klimaendringer og overhøsting. Vestby kommune må sikre at viktig natur i kommunen er kartlagt slik at det finnes et godt kunnskapsgrunnlag for beslutningstagere. For eksempel gjennom kommunedelplan for biologisk mangfold. Se til Ski kommune som allerede har laget en slik plan. Videre må kommunen utforme en strategi for informasjon om og håndtering av fremmede arter/hageavfall for å hindre spredning av fremmede arter og tap av stedegent mangfold. Se for eksempel Sabima eller [Miljøkommune](#) for råd og veiledning.

Etter naturmangfoldloven skal det ikke legges opp til utbygging av et område uten at naturmangfoldet er kartlagt eller vurdert nærmere, med mindre man kan sannsynliggjøre at naturkvaliteter ikke finnes. I kommuneplanens bestemmelser ønsker vi derfor en paragraf om sikring av biologisk mangfold i framtidige arealsaker. For eksempel: «*Lokaliteter for biologisk mangfold skal sikres gjennom framtidige kommunedelplaner og/eller reguleringsplaner. I områder hvor det foreligger godkjent reguleringsplan, skal lokaliteter for biologisk mangfold, i den grad det er mulig, søkes ivaretatt gjennom byggesaksbehandlingen. Ved søknader om dispensasjon, skal forholdet til det biologiske mangfoldet tillegges stor vekt i vurderingen*». Alle kommentarer over gjelder for på land som i vann.

3.4.1 Klima og energi

Kommunen må rettlede alle utbyggere og boligbyggere om fordelene ved å bygge plusshus og støtteordningene som følger med. Med økende strømpriser vil slike investeringer fort bli lønnsomme.

Strømforsyningen må dimensjoneres slik at alle kan lade sine el-biler ved garasje. Det bør være gjesteladere i alle boligområder.

Selvkjørende, elektriske busser kommer raskt på markedet. De kan brukes i regelmessige ruter utenom rushtidene og som taxi når det er kapasitet til det. og kommunen bør se hvilke miljøgevinster som kan oppnås samtidig som folk flest får et flott transporttilbud. Dette vil særlig gi et godt tilbud til de eldre, som lettere kan forflytte seg på egen hånd.

Ruter ber allerede i gang med testing i drift på Fornebu.

Deling av sykkel og bil bør etableres. Se til Moss, Ås og Oslo.

Dette er områder hvor kommunen kan spille en aktiv rolle i tråd med Lokal Agenda 21 og andre bærekraft mål.

Gang/sykkel veier bør komme på plass. Vi har tidligere pekt på at en oppgradering av Brevikbråteveien fra Sonsveien til Store Brevik vei vil gi et flott alternativ for bruk av sykkel fra Store Brevik, Søndre Brevik og Øståsen til Sonsveien stasjon. Denne traséen er relativt flat og går igjennom et tiltalende skogsområde, slik at den vil bidra til at flere bruker sykkel til/fra jobb.

3.4.2 Klimatilpasning og overvannshåndtering

FNs bærekraftsmål fra 2015 er en felles plan for alle verdens land for hvordan vi kan utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Hvordan tenker Vestby kommune å integrere FNs bærekraftsmål i utviklingen av kommunen?

3.5 Masseforvaltning

Forflytning av masser er en stor kilde til spredning av fremmede arter. Kommunen bør ha en strategi og gjennomføre tiltak for å forhindre dette.

4.2 Personal- og organisasjonsutvikling

De ansatte i kommunen kan med fordel se på frivillige lag og foreninger som samarbeidspartnere. Ingen som påtar seg frivillige arbeid har noen egeninteresse i det, bortsett fra ønske om å gjøre lokalsamfunnet til et bra sted å være. Dialog er en bedre vei å gå enn å bli ignorert.

4.4 Skole

Bruk av marka til uteaktiviteter gir bedre helse og lettere læring. Det gir også økt forståelse for samspill i naturen og biologisk mangfold, som igjen er nødvendige for å forstå de enorme miljøproblemene vi må hankses med etter hvert. FNF mener kommunen må bevilge midler til tiltak som kan øke aktiviteten innen friluftsliv i skolen for å sikre at barna blir kjent med mulighetene for friluftsliv lokalt, og at lærerne blir trygge på å ta med seg barna ut. Dette gjelder både kompetanse hos lærere og arealer for aktivitet.

Samarbeid med frivillige organisasjoner er et stikkord. Flere organisasjoner har egne læringsopplegg. Enkelte opplegg kan bestilles ferdige med instruktører til skolen og andre er til inspirasjon. Kontakt for eksempel Norsk Friluftsliv, Oslo og Omland Friluftsråd eller se www.naturesekken.no

Grevlingen er et godt eksempel på hvordan et friområde kan fungere som en læringsarena og for fysiske aktiviteter.

4.5 Barnehage

FNF har satt opp flere gapahuker for å invitere barnehagebarn og skoleelever til å ta i bruk naturen på en mer aktiv måte. Vi ser at det også at barna etter hvert trekker med seg hele familien inn i marka for å spise middag i en gapahuk eller i lavvoen på Ødemørk. Dette er enkle og rimelige grep som øker friluftslivet og gir god folkehelse. De minste oppnår bedre forståelse for naturen og bedre motorikk. Kommentarer under 4.4 Skole gjelder også barnehage.

4.6 Helse og barnevern

Friluftsliv er gratis og om forholdene legges til rette med merking og skilting, trekkes stadig nye brukergrupper ut i marka. Samarbeid med Vestby Turlag, LHL, Tjukkasgjengen og andre om turer i nærområdet kan være en måte å komme i gang på. Fadderordning hvor frivillige kan bidra til turer kan være en annen.

Helsepersonell kan i større utstrekning skrive ut grønn resept, gjerne med informasjon om felles turer og informasjon om turmuligheter i nærområdet. Kommunen kan ta et initiativ til å få helsepersonell til å informere bedre.

4.9 Hjemmetjenesten

Helsepersonell kan i større utstrekning skrive ut grønn resept, gjerne med informasjon om felles turer og informasjon om turmuligheter i nærområdet. Kommunen kan ta et initiativ til å få helsepersonell til å informere bedre.

Velferdsteknologi

IoT (Internet of Things – Tingenes Internett) er på full fart inn i hverdagen og nye tjenester som levering av mat og pakker på døra vil gjøre det enklere å bo hjemme lenger. Her kommer også selvkjørende busser inn som viktig element.

Frivillige

Et aktivt liv og en aktiv alderdom bidrar til bedre helse og et bedre liv.

Friluftsliv er gratis og om forholdene legges til rette med merking og skilting, trekkes stadig nye brukergrupper ut i marka. Samarbeid med Vestby Turlag, LHL, Tjukkasgjengen og andre om turer i nærområdet kan være en måte å komme i gang på. Fadderordning hvor frivillige kan bidra til turer kan være en annen.

4.13 Kommunaltekniske tjenester

FNF er kjent med planen om å legge traséen for hovedvannledning til Vestby gjennom Mossemarka. Dette er en dårlig idé siden det vil true friluftslivet på kort sikt og biologisk mangfold på lenger. Så lenge det ligger en anleggsvei parallelt med E6 blir det uforståelig å ikke velge denne traséen.

Det er fint med økt satsing på kommunale friområder, men det som virkelig monner i helsesammenheng er lett tilgang og tilrettelegging for et aktivt friluftsliv i marka.

4.14 Plan, bygg og geodata

Dessverre er den kommunale kartportalen lite funksjonell så lenge Norkart og Folloportalen ikke evner å levere verktøy i tråd med behovene. Resultatområdet PGB gjør en god jobb, men det hjelper lite når kartportalen ikke fungerer som den burde. Lag og foreninger som arbeider med tilrettelegging i marka, er helt avhengig av en kartportal hvor alle data kan vedlikeholdes.

Det er viktig at friluftslivets infrastruktur blir med som en del av kartgrunnlaget som utbyggere og andre forholder seg til. Det gir en vinn-vinn situasjon hvor eksisterende turstier og skiløyper blir tatt hensyn til tidlig i planprosessen. Bruken av kart har endret seg de siste årene med hyppigere bruk av digitale medier. Det forventes av brukerne at de kan finne adekvat informasjon digitalt.

5.2 Plankartet

Storjordet på Sletta bør fortsatt være LNFR område. Her kommer skiløypa fra Grevlingen til Deør, Hølen og Strømråten. Området er et viktig kulturlandskapselement som innfallspport til Son sammen med Liabråten og Grimsrud. Det er bedre å bruke tidligere deponi på Grimsrud og området fra rundkjøringen ved Sonsveien langs E6 og nordover mot Stavengåsen.

Grevlingen området bør i sin helhet omreguleres til friområde. Det er et meget viktig friluftsområde som ligger sentralt plassert mellom Store Brevik, Øståsen, Son sentrum og Deør. Alle har kort vei hit. Vi vedlegger forslag til hvordan dette viktige området best kan disponeres i framtiden. Forslaget er utarbeidet i samarbeid med skolene, idrettslagene og andre lag og foreninger som bruker området. Se Miljødirektorates ordning som kan være aktuelt for Vestby kommune.

11	Kyststien bør legges om flere steder eller den bør ha alternativ trase, slik at turfolket slipper å vandre på trafikkert vei eller langt fra kysten.
50	Brevikbråteveien bør oppgraderes til gang/sykkel vei fra Sonsveien til Store Brevik vei. Gjerne med asfalt og lys.
65	Området vil avskjære salamanderdammen fra bekken og andre våtmarksområder må flyttes ut av området. Den NØ delen må derfor tas ut av kommuneplanen.
96	Fremtidig brannstasjon bør flyttes ved fra dyrket mark og til Molander tomte, gnr 126/4 ved Sonsveien. Her er det god infrastruktur med mulig eget bein rett inn i rundkjøringen ved Sonsveien stasjon og kortere vei til det meste, bortsett fra Våler, som får et par minutter lenger reaksjonstid.